

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

شیوه نامه نظام جامع ارزشیابی دوره های آموزشی دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی

یکی از وظایف اساسی و مهم دانشگاه های علوم پزشکی کشور تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه ها و دوره های آموزشی است. اطلاعات حاصل از ارزشیابی دوره ها را می توان برای مقاصد سازنده (formative) و پایانی (summative) استفاده نمود. ارزشیابی دوره های آموزشی در نقشه جامع علمی دانشگاه نیز جایگاه ویژه ای دارد. دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی به منظور ارزشیابی فرآیندهای آموزشی و در راستای راهبرد های حوزه آموزش دانشگاه موارد ذیل را در برنامه های عملیاتی حوزه آموزش انجام داده است:

- در راستای راهبرد ۱ و ۳* حوزه آموزش دانشگاه، انجام خودارزیابی سازمانی در حوزه آموزش در راستای سیاست های اعتبار بخشی دانشگاه و در جهت تحول کیفی برنامه های آموزشی، در دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی
- در راستای راهبرد ۳*، نیازسنجی جهت بررسی ضرورت راه اندازی دوره های جدید آموزشی در دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی
- در راستای راهبرد ۱ و ۳* حوزه آموزش دانشگاه، با توجه به اهمیت و نقش ارزشیابی در اصلاح و بهبود آموزش، تأکید بر ارزشیابی دوره های آموزشی در نقشه جامع علمی کشور، دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی شیوه نامه ذیل را در جهت ارزشیابی دوره های آموزشی دانشکده تدوین نموده است.

۱. تعریف دوره آموزشی:

دوره آموزشی دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی به دو صورت دوره آموزشی کوتاه مدت (یک ترم تحصیلی) و دوره آموزشی طولانی مدت (مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری) تعریف می شود. یک ترم تحصیلی شامل کلیه واحدهای تئوری، عملی، کارآموزی، سمینار و پایان نامه ارائه شده در آن ترم تحصیلی می گردد. میانگین واحدهای ارائه شده در هر ترم تحصیلی (به استثنای ترم تابستانی) برای دوره های کارشناسی ارشد ۱۴ واحد و دوره های

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

دکتری تخصصی ۱۲ واحد در نظر گرفته شده است. میانگین واحدهای ارائه شده در ترم تابستانی ۴ واحد، در نظر گرفته شده است.

۲- ارزشیابی دوره های آموزشی:

ارزشیابی برنامه های آموزشی با در نظر گرفتن شرایط مندرج در دستورالعمل ارزشیابی برنامه، مصوب وزارت بهداشت*** و به شرح ذیل انجام می گیرد:

۲-۱- ارزشیابی با کاربرد نیازسنجی:

۱- جهت تعیین ضرورت راه اندازی دوره های جدید آموزشی

۲- جهت بازنگری و اصلاحات اساسی یا تغییر دوره

این نوع ارزشیابی:

- در صورت نیاز بر اساس الزامات نهاد های بالا دستی، قبل از راه اندازی رشته های جدید، در دانشکده انجام خواهد گرفت.
- هر سه سال یکبار برای رشته های موجود انجام خواهد گرفت.

۲-۲- ارزشیابی برنامه های آموزشی جدید الاجرا: در سال اول اجرای هر برنامه آموزشی جدید

۲-۳- ارزشیابی دوره دکتری تخصصی علوم تغذیه: در سال اول اجرای شیوه نامه نظام جامع ارزشیابی

- ارزشیابی دروس ارائه شده در یک سال تحصیلی، ارزشیابی مدرسان در یک سال تحصیلی، ارزشیابی محتوی و کیفیت دوره از دانشجویان در پایان مرحله آموزشی*** و پایان مقطع دکتری تخصصی رشته علوم تغذیه به صورت سالانه

۲-۴- ارزشیابی سایر دوره های آموزشی دانشکده: دوره های بعدی ارزشیابی: در سال دوم اجرای شیوه نامه نظام جامع ارزشیابی و پس از آن:

- ارزشیابی دروس ارائه شده در یک سال تحصیلی، ارزشیابی مدرسان در یک سال تحصیلی، ارزشیابی محتوی و کیفیت دوره از دانشجویان در پایان مقطع مربوط به صورت سالانه (در هر سال یکی از رشته های موجود ارزشیابی و در پایان ارزشیابی کل رشته ها، بار دیگر این روند تکرار خواهد شد).

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

در ارزشیابی دوره های دکتری تخصصی، ارزشیابی محتوی و کیفیت دوره از دانشجویان در پایان مرحله آموزشی*** و پایان مقطع انجام می گیرد

۳. ساختار و تشکیلات مدیریتی ارزشیابی دوره های آموزشی:

ارزشیابی دوره های آموزشی توسط دفتر ارزشیابی دانشکده زیر نظر معاونت آموزشی دانشکده انجام می گیرد. دفتر توسعه آموزش دانشکده نیز خدمات مشاوره ای و تخصصی لازم برای ارزشیابی دوره های آموزشی دانشکده را ارائه می دهد.

۳-۱- اعضای کمیته علمی و اجرایی ارزشیابی دوره های آموزشی

رییس کمیته: معاون آموزشی دانشکده

دبیر کمیته: مدیر گروه تخصصی توسعه آموزش

اعضای کمیته:

رییس دانشکده- ۲ نفر عضو هیئت علمی دانشکده- یک نفر کارشناس آموزش دانشکده و یک نفر کارشناس دفتر توسعه آموزش دانشکده

۳-۲- شرح وظایف کمیته علمی و اجرایی ارزشیابی دوره های آموزشی

- سیاستگذاری های مربوط به ارزشیابی دوره های آموزشی دانشکده
- تشکیل جلسات توجیهی با مدیران دانشکده و اعضای هیئت علمی در جهت برنامه ریزی و اجرای بهینه ارزشیابی و ارائه گزارش ارزشیابی های قبلی
- تنظیم، بازنگری و تعیین روایی و پایایی ابزارهای ارزشیابی دوره ها
- گردآوری داده ها، اطلاعات و مستندات از منابع مختلف (بند ۵) جهت انجام ارزشیابی دوره ها بر اساس شیوه نامه دانشکده
- جمع بندی یافته های ارزشیابی و تهیه گزارش نهایی ارزشیابی دوره ها
- انتشار یافته ها، ارسال به ذی نفعان و هماهنگی جهت استفاده از یافته ها
- پیگیری استفاده ذی نفعان از یافته های ارزشیابی برای بهبود مستمر دوره ها
- پیشنهاد اقدامات اصلاحی لازم به مسئولان برای تغییر دوره ها بر اساس یافته های حاصل از ارزشیابی و در جهت بهبود مستمر دوره ها

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

- پیگیری و نظارت بر اجرای اقدامات اصلاحی تایید شده

- نگهداری مستندات مربوط به ارزشیابی با رعایت اصول اخلاقی

۴. زمان و فواصل انجام ارزشیابی دوره های آموزشی:

نظام جامع ارزشیابی طبق برنامه ذیل، بر اساس آیین نامه نظام جامع ارزشیابی دوره های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، شیوه نامه نظام جامع ارزشیابی دانشکده، برنامه آموزشی مصوب دوره و آیین نامه دوره آموزشی مربوط، استقرار خواهد یافت.

۴-۱- ارزشیابی با کاربرد نیاز سنجی:

- در صورت نیاز بر اساس الزامات نهاد های بالا دستی، قبل از راه اندازی رشته های جدید، در دانشکده انجام خواهد گرفت.

- هر سه سال یکبار برای رشته های موجود انجام خواهد گرفت.

۴-۲- ارزشیابی برنامه های آموزشی جدید الاجرا: در سال اول اجرای هر برنامه آموزشی جدید هر یک از دروس ارزشیابی می شوند.

۴-۳- ارزشیابی سایر دوره های آموزشی دانشکده: ارزشیابی در پایان هر درس، به طوری که هر درس در یک بازه زمانی دو سال یک بار ارزشیابی شود. ارزشیابی کلی از دوره آموزشی در پایان دوره آموزشی هر برنامه آموزش انجام خواهد شد.

• ارزشیابی از منابع مختلف جمع آوری اطلاعات در طول سال در زمان های مختلف انجام خواهد گرفت.

۵. منابع جمع آوری اطلاعات ارزشیابی:

- نتایج حاصل از نظرخواهی از دانشجویان (نتایج حاصل از نظرخواهی در خصوص کیفیت دوره (برنامه دوره، محتوی دروس دوره، روش های تدریس و ارزشیابی) و کیفیت مدرسان

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

- نتایج حاصل از نظر خواهی از دانش آموختگان (نتایج حاصل از نظر خواهی در خصوص کیفیت دوره (برنامه دوره، محتوی دروس دوره، روش های تدریس و ارزشیابی) و کیفیت مدرسان
- نتایج حاصل از نظر خواهی از اعضای هیئت علمی، مدیران دانشکده شامل رئیس دانشکده، معاون آموزشی و مدیران گروه های آموزشی دانشکده (نتایج حاصل از نظر خواهی در خصوص کیفیت دوره (برنامه دوره، محتوی دروس دوره، روش های تدریس و ارزشیابی) و کیفیت مدرسان
- نتایج حاصل از ارزیابی مستندات و مدارک مربوط به دوره های آموزشی توسط دفتر ارزشیابی شامل نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون های واحدهای درسی، آزمون جامع، نتایج ارزشیابی پایان نامه های دانشجویان و عملکرد دانشجویان در آزمون های پذیرش مقاطع بالاتر (ارزشیابی دوره های کارشناسی ارشد)، نتایج ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی، برنامه آموزشی دوره، دروس ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی و محتوای دوره آموزشی
- نتایج حاصل از نظر خواهی از دانش آموختگانی که اشتغال به کار دارند، کارفرمایان و سایر منابع مرتبط در صورت نیاز

۶. روش های گردآوری داده ها و اطلاعات:

جلسات بحث گروهی با دانشجویان

پرسشنامه ها (پرسشنامه کیفیت دوره، کیفیت مدرسان، دانش آموختگان و کارفرمایان) و بررسی مستندات با در نظر گرفتن نکات زیر:

- جهت تامین صحت و اعتبار داده ها، از روشها و ابزار مختلف برای گردآوری اطلاعات استفاده می شود.
 - زیر ساخت های لازم جهت استفاده از سیستم های آنلاین در زمان مشخص فراهم می شود.
- روایی و پایایی ابزارهای ارزشیابی، پس از طراحی و تدوین و قبل از استفاده به شرح ذیل بررسی و تایید می گردد:
- بررسی متون و گردآوری پرسشنامه های مورد استفاده در دانشکده ها، دانشگاهها و مراکز مختلف
 - بررسی پرسشنامه ها در کمیته ارزشیابی و تهیه پیش نویس پرسشنامه مورد استفاده در دانشکده
 - ارسال پرسشنامه ها به مدیران و اعضای هیئت علمی دانشکده جهت بهره گیری از نظرات
 - تهیه پرسشنامه بر اساس نظرات جمع آوری شده و الزامات تعیین شده در شیوه نامه

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

- ارسال پرسشنامه به مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه جهت بررسی و تایید
- تعیین آلفای کرونباخ به منظور تعیین پایایی پرسشنامه

۷- شاخص ها و معیار های قضاوت کیفیت و استاندارد ارزشیابی:

- انطباق با آیین نامه های آموزشی دوره های مربوط، مصوب وزارت بهداشت***
- انطباق با برنامه های آموزشی دوره/ رشته مربوط، مصوب وزارت بهداشت***
- انطباق با استانداردهای برنامه های آموزشی مربوط، مصوب وزارت بهداشت***
- انطباق با الزامات داخلی دانشکده، مصوب شورای تحصیلات تکمیلی و کمیته ارزشیابی دانشکده و ...
- توانمندی دانش آموختگان از قبیل موفقیت در آزمون های ورودی مقاطع بالاتر، ورود به بازار کار

۸. انتشار و استفاده از نتایج ارزشیابی:

۸-۱- نحوه انتشار:

- گزارش کتبی
- مقالات منتج از طرحهای تحقیقاتی مرتبط

۸-۲- ساختار گزارش کتبی ارزشیابی:

- بخش اول: مقدمه شامل بیان مساله و اهمیت ارزشیابی، تعریف واژه ها
- بخش دوم: اهداف ارزشیابی، روش ها و ابزار جمع آوری داده ها، جامعه ارزشیابی و زمان انجام ارزشیابی، روش کار و روش تجزیه و تحلیل داده ها، ملاحظات اخلاقی
- بخش سوم: یافته ها
- بخش چهارم: تفسیر یافته ها، جمع بندی و بحث، پیشنهادات جهت ارتقا دوره
- لازم است گزارش با رعایت کامل اصول اخلاقی (حفظ اصول رازداری، محرمانه بودن هویت افراد و نتایج ارزشیابی و رعایت عدالت) تهیه گردد.

۸-۳- مخاطبان گزارش کتبی و میزان دسترسی هر یک از مخاطبان:

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

- مدیران دانشکده (رئیس و معاونان دانشکده و مدیران گروهها): دسترسی رییس دانشکده و معاون آموزشی: دسترسی به گزارش کامل؛ سایر معاونان دانشکده: دسترسی به نتایج ارزشیابی؛ مدیران گروهها: دسترسی به گزارش ارزشیابی دروس و گزارش ارزشیابی اعضای هیئت علمی گروه ذیربط

- اعضای هیئت علمی: میزان دسترسی: نتایج حاصل از ارزشیابی محتوی دروس تدریس شده و ارزشیابی خود هیئت علمی

- دانشجویان: اطلاع رسانی خلاصه گزارش از طریق درج در وبسایت دانشکده، ارائه خلاصه گزارش به شاخه دانشجویی توسعه آموزش دانشکده، ارائه در جلسات حضوری با دانشجویان؛ میزان دسترسی بیشتر به تشخیص کمیته ارزشیابی دانشکده

- واحد ارزشیابی مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه: میزان دسترسی: گزارش کامل سالانه

۴-۸- واصل انتشار گزارش کتبی:

- گزارش مربوط به ارزشیابی در پایان هر نیمسال
- گزارش سالانه از نتایج ارزشیابی دورهها (شامل جمع بندی گزارشات نیمسال، گزارش پایان مرحله آموزشی، گزارش پایان مقطع تحصیلی)

مستندات مربوط به ارزشیابی دوره آموزشی به صورت محرمانه و با رعایت اصول اخلاقی در دفتر توسعه آموزش دانشکده نگهداری می گردد.

گزارش کامل سالانه به همراه نتایج و مستندات مربوط به اصلاح دوره به مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه ارسال می گردد.

۵-۸- نحوه استفاده از نتایج:

تحلیل نتایج در دفتر ارزشیابی دانشکده

- پیگیری و رفع مشکلات موجود در برنامه آموزشی از طریق تشکیل جلسه اعضای کمیته علمی و اجرایی ارزشیابی دانشکده، جمع بندی نظرات و ارائه پیشنهاد و راهکار به واحدهای مربوط از قبیل گروه آموزشی (مانند تغییر در شیوه آموزش)، معاونت آموزشی دانشگاه (مانند پیشنهاد جلب همکاری واحدهای مختلف دانشگاه در راستای ارتقا کیفیت آموزش) یا وزارت بهداشت (مانند تغییر در برنامه آموزشی)

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

- پیگیری پیشنهادهای و اجرای راهکارها در واحد های مختلف، جمع آوری مستندات مربوط به اعمال تغییرات
- تهیه گزارش کلی از ارزشیابی های انجام گرفته، مستندات نتایج ارزشیابی، پیشنهادهای و راهکارها برای ارتقا کیفیت دوره و مستندات اقدامات اصلاحی انجام گرفته جهت طرح در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس ارسال به معاونت آموزشی دانشگاه
- بایگانی در دفتر ارزشیابی دانشکده

این آیین نامه در جلسه مورخ ۹۲/۰۹/۱۶ شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و جلسه مورخ ۹۳/۹/۱۵ شورای آموزشی دانشگاه در ۸ بند تصویب شده است و پس از ابلاغ لازم الاجراست.

*

راهبرد ۱- تقویت مدیریت و رهبری دانشگاه

راهبرد ۳- تحول کمی و کیفی برنامه های آموزشی، حفظ جایگاه برتر دانشگاه در رتبه بندی های کشوری و ارتقا

جایگاه دانشگاه در عرصه های بین المللی

** مقاطع و رشته های در حال برگزاری دانشکده علوم تغذیه و رژیم شناسی:

دکتری تخصصی علوم تغذیه

کارشناسی ارشد علوم تغذیه

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده تغذیه

کارشناسی ارشد علوم بهداشتی در تغذیه

*** مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع ختم می شود.

*** وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی